

Jezdectvo u nás a v cizině.

Major gšt. Josef T a c l:

Nejnovější názory na organizaci jezdeckých jednotek.

Deutsche Wehr č. 4 ze dne 24. ledna 1931 přináší zajímavou práci plk. rakouské armády Wiktorina: *Kavalleristische Zeit- und Streitfragen*, v němž se obírá otázkou jezdeckva a jeho vybavením; poukazuje na to, že za všech okolností je nutno přihlížeti k podstatným vlastnostem této zbraně. Podáváme tuto práci pro její zajímavost v době, kde hledá se stále nová organizace a uvažuje se o jejím vybavení, poněkud obšírněji.

Autor pokládá za nejdůležitější vlastnost jezdeckva, jež je často přezírána, pohyblivost; ta umožňuje pomocí koně pohyb terénem a dovoluje přiblížiti palebné prostředky velmi blízko k nepříteli. Z toho pak odvozuje závěr, že valná část vyšších jezdecké jednotky musí se skládati z jezdeckva a jízdního dělostřelectva. Rovnováha může tu býti velmi snadno porušena přílišným zatížením, zejména motorisovanými jednotkami, jejichž rychlosti nemůže jezdeckvo dosáhnouti a které naopak omezují je v taktické pohyblivosti tím, že se musíme stále ohlížeti na ně. V tom také spočívá nevýhoda smíšených divisí, složených z jezdeckva a motorisovaných částí v nevhodném poměru. Zásadní věcí je najítí správný poměr v sloučení koní s motorem a správné použití těchto dvou různorodých složek povolanych k součinnosti.

Z obou předchozích zásad odvozuje autor dále, že jezdeckvo, přes to, že jeho počty ve vyšší jezdecké jednotce jsou malé, bude nuceno nésti valnou část tíhy boje a proto musí míti velikou palebnou mohutnost.

Sílu, zda postačí, či nikoli, nutno posuzovati podle úkolů, jež jezdecktvu připadají. Úkoly zůstaly nezměněny, jenom o jejich provedení se dnes dělí jezdecktv o letectvem, s motorisovanými a mechanickými prostředky.

Při provádění těchto úkolů jde obyčejně o odstranění místních, omezených odporů, ať již při vyhledávání zpráv, využití úspěchu nebo při pronásledování a p. rychlými obchvatnými akcemi, nebo při provádění krytu, ucpávání mezer, krytí ústupu o boj na zdrženou na širokých frontách, K tomu není třeba dlouho trvajícího úsilí, ale pružnosti, jež tedy musí býti zachována.

Síla jezdecké divise s posilovými prostředky zdá se vystačující, je-li ovšem vhodně organisována, vyzbrojena a vycvičena.

K tomu je rovněž třeba míti silnou jezdeckou část co do počtů jezdců i automatických zbraní a pečovati neustále o jejich zlepšování. Jíti přes šest jezdeckých pluků v divisi je nemožné, aby se tato jednotka nestala pro velení a zásobování příliš těžkopádnou. Obdobně nemůže býti v pluku zvýšen počet eskadron, nejvýše můžeme zvětšiti počet jezdců v jednotlivých eskadronách, což však mnoho nevydává. Zbývá tedy jen druhá cesta, zvětšiti totiž počet automatických zbraní a zlepšiti je. V nynější organisaci je snad možné zvýšiti počet jezdců asi o 10 a dáti jezdecktvu automatické pušky nebo rozmnožiti počet lehkých kulometů ze 6 na 9, takže by v každé četě byla tři družstva. Pokud jde o těžké kulometry ve dvou kulometných eskadronách není radno jíti přes počet 6 těžkých kulometů v eskadroně, aby byla uchována možnost řízení palby a eskadrona aby nebyla příliš těžkopádná.

S touto otázkou úzce souvisí způsob dopravy těžkých kulometů: zda na kárách, či nosných koních. Každý z těchto dvou způsobů má své výhody i nevýhody, ale pokud se týká pohyblivosti, je nutno dáti přednost kulometu na nosném koni, neboť tento způsob dovoluje členění až do jedinců s náručním koněm a zvyšuje průchodnost terénem i přes překážky. Šestisprežní kára jest velkým cílem a překážky ji zastaví.

Samostatné kulometné oddíly jezdecké divise, jež jsou zálohou palby velitele této jednotky, zdají se s počtem 12 těžkých kulometů příliš silné a stačily by dva až tři oddíly o 9 kulometech. Doprava na kárách vyhovuje, protože je úsporná. Ježto je s nimi počítáno jako s podporou jezdeckých částí, je výhodné, aby nebyly motorisovány a tím si uchovaly větší pohyblivost.

Pokud jde o dělostřelectvo, je málo pro jezdecké divise jeden oddíl o třech až čtyřech bateriích. Je třeba míti alespoň pluk o 6 bateriích, organisovaný ve dva nebo tři oddíly, a to jak kanony, tak i houfnice.

Jízdní horské dělostřelectvo, jak je má srbská jezdecká divise, nebo jak jich užívaly kavkazské ruské divise, nezdá se býti účelné, ježto velký počet nosných koní snižuje jeho pohyblivost a materiál sám nemá dosti pohotovosti k palbě. Tuto otázku nechává autor k řešení dělostřelcům.

Tím ukončuje úvahy o částech jezdeckých v rámci jezdecké divise, jež by měla 6 jezdeckých pluků, 6 jezdeckých baterií a přibližnou sílu 6 praporů o 216 lehkých a 72 těžkých kulometech u jezdeckých pluků, mimo 18—27 v samostatných oddílech těžkých kulometů, 12 zvláštních kulometů (Überschwere M. G.), 12 jezdeckých a 24 polních děl.

Dále uvažuje autor o cyklistech, jež za války nahradily myslivecké prapory a dospívá k názoru, že jejich použití je vhodné tam, kde je dostatek dobrých cest v plochem terénu, jako na př. v Holandsku a v severní Itálii. Jinak poukazuje na nedostatky, jež se zejména projeví při použití na východním bojišti. Taktická jejich pohyblivost je omezována nutnou péčí o kola, od nichž se nemohou příliš vzdáliti, nebo ztrácejí čas dlouhou cestou zpět. Vedení náručních kol snižuje bojový počet.

Pro dnešní jezdeckou divisi jsou tedy méně vhodné. Za to konají výborné služby ve spojení a proto je dobré dáti menší části jezdeckým plukům.

Podobné nevýhody spatřuje plk. Wiktorin v utvoření praporu na motocyklech, kde k nevýhodám již uvedeným přistupuje ještě možnost prozraditi se hlukem motorů a prachem, dále velká hloubka proudu, omezené pozorování a veliký náklad. Lze jich prakticky užiti jen v menším svazku pro zvláštní úkoly. Pro spojení jest motocyklista výborným prostředkem a proto je nutno dáti jej plukům.

Nejvhodnějším doplňkem vyšší jezdecké jednotky je pěchota vedená na autech, jež jsou schopna pohybu mimo cest, terénem. Takový prapor musí míti i svou četú děl a vézti s sebou na autech i malý počet koní pro velitele a pozorovatele. Potřeba aut pro takový prapor činí 60 až 70 vozů, 20 až 30 motocyklů.

Jiným doplňkem jest eskadrona obrněných automobilů k podpoře jezdeckta při vyhledávání zpráv. K ní druží se čtyry malých, útočných vozů, obyčejná a kulometná rota, jež by pečovaly o bezpečnost motorisovaných útvarů. Tyto části lze s výhodou organisovati s jednou rotou motocyklistů ve zvláštní prapor.

Pokud jde o dělostřelectvo, potřebuje jezdecká divise dalekonosnou baterii kanonů, 1 až 2 baterie lehkých houfnic a 1 baterii protiletadlovou, vše sloučeno v jeden oddíl. Obrana proti letadlům za pochodu je věcí problematickou. K ochraně malých prostorů stačí baterie. Náruční koně pluků chrání zvláštní kulometry proti nízkolétajícím letcům.

Dalším motorisovaným útvarem jest ženijní rota s lehkou mostovou soupravou. Více motorisovaných částí není třeba. Poměr koní a motorů je 3:1, což zdá se býti nejvhodnějším. Vozy vojenských těles zůstávají s koňským potahem, ale nutno míti ovšem čtyř- i šestispreží.

Je zřejmé, že vyšší jezdecká jednotka má míti své vlastní letectvo.

Ve vnitřní organisaci jezdeckých částí považuje autor za vhodnější utvořiti dvě silnější brigády o třech plucích místo dosavadních tří brigád po dvou plucích. Každé brigádě lze dáti ještě zvlášť kulometný a jezdecký dělostřelecký oddíl.

Tříčlenné dělení vyšší jednotky nebude tím dotčeno, neboť jako třetí část vstupují zde motorisované části.

Měla by tedy podle autora takto organisovaná jezdecká divise: velitelství, dvě brigády po třech plucích s jedním samostatným kulometným oddílem a jedním oddílem jezdeckého dělostřelectva, jeden prapor pěchoty na autech, jeden zvláštní prapor, v němž jsou: eskadrona motocyklistů, eskadrona obrněných automobilů, četa lehkých tanků, kulometná rota na autech a pěší rota na autech a oddíl motorisovaného dělostřelectva.

Na konec dotýká se autor otázky jezdeckého výcviku, jenž je důležitým činitelem pro hodnocení nynějšího jezdeckta. Kůň nepřestal býti bojovým činitelem, změnil se jen účel upotřebení. Jestliže dříve byl svou živou silou v atace přímo bojovým prostředkem, zůstává jím i nyní, třebaže jeho úkolem jest přivésti palebné prostředky v bezprostřední blízkost nepřítele. K tomu je ovšem třeba, aby jezdec i kůň byli náležitě vycvičeni, zejména v jízdě terénem a vedení náručních koní. Koně třeba navyknuťi na hřmot motorů, palby, nošení plynové masky a naučiti jej i lehnouti. Může-li toho dosáti jízdní policie, není to nemožné pro jezdeckto. Je ovšem nutno míti pro vše porozumění, čas a trpělivost.

V tom směru zdá se však, že válečné zkušenosti upadají v zapomenutí ve všech armádách a znovu se vzdmáhají různé mírové zlovyky, před nimiž nutno jen varovati. Pro vojáka nemá ceny kůň sebe lépe vycvičený pro krasojízdu, selže-li v terénu, zrovna tak jako kůň pro skok nedostatečně zpracovaný nebo lekající se každé maličkosti.

Autor končí toto výborné pojednání názorem, že vysoké požadavky, kladené na jezdecký sbor, nelze splnit v krátké služební době a že je nutno ji prodloužit, poněvadž nesplní-li jezdecký sbor požadavky, které se na ně kladou, dohrálo v nových poměrech svou roli.

Z cizích revuí.

Revue de cavalerie. Červenec—srpen 1930.

La cavalerie française à la veille de la bataille des Ardennes.

Lieut-Colonel Pugens rozebírá podrobně činnost zatímně utvořeného jezdeckého armádního sboru Abonneau ve dnech 20. až 23. srpna 1914. Hledá odpověď k otázce, zda je jezdecký sbor zodpovědný za porážku 17. a koloniálního armádního sboru, jež byly nepřitelem překvapeny.

Práce se opírá o oficiální dílo, uvádí doklady z archivu historického oddělení hlavního štábu a čerpá z deníků vyšších jednotek, hlavně rozkazy a hlášení, a dovolává se svědectví účastníků.

Může sloužit jako vzor pro zpracování určitého výseku z operací.

Tradition et Progrès.

Commandant d'Amonville uvažuje o složkách nové jezdecké divise, jak je organizována na základě ustanovení zákona z 1928, kterým byla nařízena reorganizace jezdeckva.

V první části mluví proti názvu „dragons portés“ a dovozuje z historie, že je vlastně pleonasmem, neboť úkolem této složky jezdeckva při jejím vzniku byl boj pěšky a jméno dragon odvozeno jest z německého tragen neb italského trahere, což značí nésti. Vrací-li se dnes část jezdeckva k témuž úkolu, stačí jí první jméno.

V druhé části mluví o tom, které jsou podstatné prostředky, jež činí po zkušenostech světové války z jezdeckva zbraň pro moderní válku. Program budoucnosti spatřuje v určení: Jezdecký sbor bude užíván jako zbraň mající velkou palebnou mohutnost, při čemž jeho pohyblivost a schopnost manévrovací nesmí býti snížena.

Ježto jezdecký sbor musí bojovat pěšky jako pěchota, musí mít tytéž zbraně. Palebné prostředky musí býti dopravovány rychle, aby jich mohlo býti použito k překvapení. K tomu lze použiti motocyklů a automobilů a vozidel schopných jízdy terénem. Nelze však zavrhnouti koně a bicykly. Mohutným prostředkem slučujícím palbu a rychlý pohyb jsou obrněné automobily.

Pokud se manévrovací schopnosti týká, musí mít taktik vliv na organizátora, neboť tato vlastnost nesmí býti ztracena.

V jezdeckém sboru 1930 se projevuje uvedený program o uskutečnění do té míry, že bylo docíleno součinnosti koní a strojů v rámci vyšší jezdecké jednotky. Tím ovšem není program ukončen, neboť rozvíjející se věda a průmysl skytají nové výhledy, jichž bude využito ke konečnému vybudování zbraně.

La cavalerie moderne.

Taktická studie obírající se zdravotní službou jezdecké divise, při čemž přihlíží se i k možnostem vzdušné dopravy v budoucnu.

Emploi tactique des transmissions dans la division de cavalerie.

Autor cpt. Denardou zabývá se otázkou spojení v jezdecké divisi za různých období její činnosti a užitím pojetek, jež jsou v divisi.